

Minister van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties
T.a.v. mevrouw K.H. Ollongren
Postbus 20011
2500 EA 'S-GRAVENHAGE

Datum
10 december 2021
Kenmerk
TISA/U202101023
Telefoon
06 20894097
Bijlage(n)
-

Onderwerp

Brief aan het rijk over verdeelmodel beschermd wonen

Geachte minister Ollongren,

Op 9 juli 2021 heeft u de VNG om advies gevraagd over het voorstel voor de integrale nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Dit verdeelvoorstel betrof ook het voorstel voor de nieuwe verdeling van Beschermd Wonen.

Met deze brief wil de VNG u graag advies geven over uw verdeelvoorstel voor beschermd wonen. Wij vinden het van belang om samen stappen voorwaarts te blijven zetten in de implementatie van de breed omarmde ‘Dannenbergvisie’ en willen met dit advies het kabinet aanmoedigen om vaart te maken met indiening van het wetsvoorstel woonplaatsbeginsel beschermd wonen omdat deze wet - zoals eerder samen bestuurlijk besloten – randvoorwaardelijk is voor invoering van dit objectief verdeelmodel BW.

Medio november 2021 heeft de VNG alle gemeenten geconsulteerd over het verdeelvoorstel voor beschermd wonen. Op basis van de uitkomsten van die consultatie kan de VNG zich vinden in uw voorstel voor de nieuwe verdeling van beschermd wonen, inclusief de voorgestelde ingroeipaden. Ook verbinden wij ons instemmend aan uw toezegging dat het verdeelmodel voor beschermd wonen geëvalueerd wordt per 2027¹, en uw toezegging dat al over twee jaar na invoering de ‘peilstok’ in het model wordt gestoken. Deze tussenevaluatie dient wat ons betreft om te bekijken of de kosten die gemeenten moeten maken inderdaad voldoende aansluiten bij de inkomsten uit het verdeelmodel en om te bekijken of er geen gemeenten zijn die in de praktijk met onacceptabele uitschieters worden geconfronteerd. We betrekken hier de werking en de effecten van het woonplaatsbeginsel voor beschermd wonen in zoals besloten in het BO MO-BW-GGZ van 7 december 2020, alsook de effecten van de uitname Wlz.

¹ Adviesaanvraag voorstel nieuwe verdeling gemeentefonds

Graag bespreken we het verdere proces op korte termijn in een bestuurlijk overleg en maken we afspraken over de (tussen)evaluatie. In aanvulling daarop willen wij u graag nog enkele punten meegeven.

Samenhang verdeelvoorstel BW & herijking gemeentefonds

Het onderzoek naar een nieuwe verdeling voor Beschermd Wonen heeft binnen het traject van de herijking van het gemeentefonds altijd een aparte plaats ingenomen. Enerzijds heeft u steeds benadrukt dat het belangrijk is om in samenhang integrale afwegingen te maken over invoering van nieuwe verdeelmodellen voor het gemeentefonds. Anderzijds verschilt de reden om te komen tot een nieuwe verdeling voor de algemene uitkering sterk ten opzichte van de reden om tot een nieuw verdeelmodel voor beschermd wonen te komen.

Gemeenten benadrukken dat de doordecentralisatie van beschermd wonen, die door invoering van de nieuwe verdeling van beschermd wonen financieel mogelijk wordt gemaakt, inhoudelijk op brede steun kan rekenen. Wij pleiten er dan ook voor dat deze verdeling, zoals u beoogt, per 2023 wordt ingevoerd. Dit betekent dat gemeenten hier uiterlijk in de meicirculaire 2022, maar idealiter voordat gemeenten de voorjaarsnota's afronden, over geïnformeerd willen worden. Eventuele verdere vertraging ondermijnt het draagvlak voor de implementatie van het advies van de Commissie Dannenberg en demotiveert de koplopers. Evenwel pleiten wij er ook voor dat binnen het traject van de herijking van het gemeentefonds oog blijft voor de samenhang met het verdelvoorstel voor beschermd wonen. Hierbij vragen we in het bijzonder aandacht voor de regio's die een aanzienlijke cumulatie van nadelige herverdeeleffecten van beide verdeelmodellen gaan ondervinden. Met name regio's waar de financiële situatie toch al zorgwekkend is. Indien u, bijvoorbeeld naar aanleiding van het ROB-advies², zou besluiten aanpassingen door te voeren in het voorstel voor de verdeling van het gemeentefonds, die consequenties hebben voor het verdelvoorstel van beschermd wonen, dan gaan wij hierover graag weer in gesprek met u.

Woonplaatsbeginsel BW

Verder hebben gemeenten in de reacties op de consultatie van beschermd wonen aangegeven de onzekerheid rond de invoering van het woonplaatsbeginsel als een wezenlijk risico te zien. Wij hebben vertrouwen in de gezamenlijk getroffen voorbereidingen, maar vragen u nu ook om u in te zetten voor een snelle indiening van het wetsvoorstel door het kabinet én de kamer te informeren waarom een spoedige behandeling noodzakelijk is. Zoals eerder aangegeven is deze wet immers een randvoorwaarde voor het invoeren van dit verdeelmodel. Mocht dit traject onverhoopt vertraging oplopen waardoor deugdelijke invoering van de wet niet mogelijk is, dan zal dit voor de VNG aanleiding zijn om te vragen om uitstel van de invoering van dit model.

Tot slot

U heeft uw verdelvoorstellen gedaan op een moment waarop veel gemeenten, met name in het sociaal domein, geconfronteerd worden met grote financiële tekorten. De financiële positie van gemeenten maakt dat wij zorgen hebben over de effecten van de doordecentralisatie van beschermd wonen op de totale financiële positie van gemeenten. Om die reden herhalen wij ook op deze plaats graag ons pleidooi voor het belang van het schrappen van de opschalingskorting, het structureel beschikbaar stellen van voldoende middelen in het bijzonder voor jeugd, maar ook Wmo (maatschappelijke opvang en het abonnementstarief) en goede afspraken over de

² [Briefadvies](#) Herverdeling gemeentefonds (ROB)

normeringssystematiek, zodat gemeenten voldoende financiële kracht hebben om hun taken goed uit te kunnen voeren.

Met vriendelijke groet,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

A handwritten signature in blue ink, consisting of a large, stylized initial 'L' followed by a long horizontal line.

mr L.K. Geluk
Algemeen directeur

Een afschrift van deze brief naar Staatssecretaris VWS i.v.m. invoering woonplaatsbeginsel BW